Functie: Natuur
Natuurtype: Houtwal en houtsingel

Referentiekader

Ecologisch waardevolle houtwallen en singels L01.02 zijn lijnvormige landschapselementen met een breedte variërend van ca 5 tot ca 25 meter. Dit beplantingstype bestaat voornamelijk uit inheemse boom- en struikvormers, zoals beuk, eik, linde, hazelaar, vuilboom, meidoorn, sleedoorn en vogelkers. Ecologisch waardevolle houtwallen en singels hebben grote waarde voor o.a. vogels, kleine zoogdieren en insecten. Het beplantingstype is beeldbepalend in het landschap.

Het beheer van de Houtwallen en houtsingels (L01.02) is gericht op het in stand houden en versterken van het biotoop van aan struwelen en zomen gebonden planten en dieren. Daarnaast hebben ze een rol als verbindingsroute voor fauna, waaronder vleermuizen die de lijnvormige elementen gebruiken voor oriëntatie. Het beheer dient dus te zorgen voor instandhouding van een lijnvormig element waar op niet al te grote afstand hoger opgaande bomen voorkomen en waaronder het licht en warm genoeg is om een soortenrijke struweel- en kruidlaag tot ontwikkeling te laten komen. Om dit te bereiken, worden de Houtwallen en houtsingels iedere tien jaar in fases afgezet en dus als hakhout beheerd. Bij grotere lengtes is het wenselijk om bijvoorbeeld gemiddeld iedere 20 meter een opgaande boom te sparen. Dit versterkt de waarde voor bepaalde soorten vogels, vlinders en vleermuizen.
Het verdient aanbeveling om het beheer van elementen met een lengte van meer dan 50 meter te faseren door bijvoorbeeld iedere 5 jaar de helft af te zetten. De fasering dient ook per gebied zodanig aangepakt te worden dat steeds een diversiteit aan ontwikkelingsfasen aanwezig is.
Ongewenste soorten zoals Amerikaanse vogelkers, reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop worden bestreden zodra ze binnen het beheertype geconstateerd worden.

Randvoorwaarden voor uitvoering beheermaatregelen

+ Werk wordt binnen de kaders van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van een geldige, voor de werkzaamheden geschikte, gedragscode.
+ Vrijkomend snoeihout wordt in de houtwal / singel zelf op rillen gelegd van maximaal 1 meter hoog. Als er meer snoeihout vrijkomt dan redelijkerwijs in de rillen verwerkbaar is, wordt dit uit het terrein afgevoerd.
+ Beheer vindt altijd gefaseerd plaats. Iedere 10 jaar wordt het element als hakhout afgezet waarbij enkele bomen gespaard worden.
+ Indien van toepassing het bestrijden van ongewenste soorten.
+ Er wordt rekening gehouden met het benodigde profiel van vrije ruimte van het waterschap en bij wegen.

Referentiebeeld

Houtwal / singel met boomvormers

Houtwal / singel bestaande uit struikvormers

Beheer

+ Instandhoudingsbeheer van ecologisch waardevolle houtwal / singel wordt toegepast vanaf de nulmeting.

Maatregelen instandhoudingsbeheer

Maatregel	Wanneer uitvoeren	Toelichting
Afzetten van struikvormers in rand	1 keer per 2 jaar	+ Indien de breedte van de houtwal / singel gereduceerd dient te worden, worden overhangende struiken in de rand afgezet tot circa 20cm boven de grond.
Afzetten van struikvormers of opsnoeien in rand	1 keer per 2 jaar	+ T.b.v. doorgang voor verkeer, landbouwverkeer en/of het waterschap.
Afzetten van element	1 keer per 10 jaar	+ Eens per tien jaar wordt het element als hakhout afgezet met behoud van enkele bomen. + Dit gebeurd in fases waarbij telkens maximaal 50% wordt uitgevoerd in stroken van ca. 30m aaneengesloten.
Inspectie VTA en dood hout	1 keer per 3 jaar.	+ Iedere 3 jaar worden de bomen binnen de invloedzone van erfgrenzen en paden en wegen gecontroleerd op vitaliteit en de aanwezigheid van dood hout. + De vta inspectie langs wegen en paden wordt opgenomen in de begroting van de wegen en paden
Verwijderen dood hout	1 keer per 5 jaar	+ In geval van een potentieel onveilige situatie wordt al het dode hout in en aan bomen uit de bomen verwijderd. + Het vrijkomende dode hout wordt, indien voldoende ruimte beschikbaar is, plaatselijk op rillen van maximaal 1m hoogte verwerkt. + Deze stelpost wordt opgenomen in de begroting van de wegen en paden.

Maatregel	Wanneer uitvoeren	Toelichting
Bestrijden ongewenste soorten	1 keer per 5 jaar.	+ Betreft Amerikaanse vogelkers en verjonging van Amerikaanse eik en acacia. + Het vrijkomende dode hout wordt, indien voldoende ruimte beschikbaar is, plaatselijk op rillen van maximaal 1m hoogte verwerkt.

Maatregelenplanning instandhoudingsbeheer

Maatregel	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Afzetten												
Inspectie VTA en Verwijderen dood hout												
Bestrijden ongewenste soorten												

Legenda	Optimale periode	Minder geschikte periode	Ongeschikte periode